

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 333/2012-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. októbra 2012 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka v konaní o sťažnosti J. P. a B. P., obaja bytom Ž., zastúpených advokátkou JUDr. E. H., A., s. r. o, Ž., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1559/2009 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. P. a B. P. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1559/2009 p o r u š e n é b o l o .

2. J. P. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Žilina p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. B. P. priznáva finančné zadostučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur) ktoré je Okresný súd Žilina povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť J. P. a B. P. trovy právneho zastúpenia v sume 341,83 € (slovom tristoštyridsaťjeden eur a osemdesiattri centov) na účet ich advokátky JUDr. E. H., A., s. r. o, Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júna 2012 doručená sťažnosť J. P. a B. P., obaja bytom Ž. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. E. H., A., s. r. o, Ž., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1559/2009.

*Sťažovatelia v sťažnosti v podstatnom uviedli: «Na základe návrhu na vykonanie exekúcie oprávnených a exekučného titulu, ktorým je rozsudok č. kon. 4C/6/2003, ktorý vydal Okresný súd Čadca dňa 25. 09. 2008 a ktorý sa stal právoplatným dňa 14. 01. 2009 a vykonateľným dňa 17. 01. 2009 sa začalo exekučné konanie. Poverenie na vykonanie exekúcie vydal Okresný súd Žilina dňa 09. 06. 2009 pod č. 5511*052865...*

Súdny exekútor Mgr. B. J. po udelení poverenia na vykonanie exekúcie chcel vykonávať exekúciu proti povinnému v rade 1/, ktorým je M. V..., bytom K., štátny občan SR. Pri vykonávaní exekúcie súdny exekútor zistil, že povinný v rade 1/ sa zdržiava na neznámom mieste, čo zistil na základe doručovania písomností, keď poštový doručovateľ na zásielke uviedol poznámku adresát neznámy. Následným šetrením bolo zistené, že povinný v rade 1/ sa zdržiava v zahraničí na neznámom mieste.

Podľa ust. § 49 ods. 4 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekútorský poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, exekútor môže požiadať súd o ustanovenie opatrovníka povinnému, ktorého pobyt nie je známy, ktorému sa nepodarilo úspešne doručiť upovedomenie o začatí exekúcie na známu adresu v cudzine, ktorý je postihnutý duševnou poruchou alebo ktorý nie je schopný zrozumiteľne sa vyjadrovať.

Nakoľko upovedomenie o začatí exekučného konania je potrebné doručiť do vlastných rúk, podal súdny exekútor Mgr. B. J. dňa 22. 10. 2009 návrh, aby konajúci súd ustanovil v exekučnom konaní povinnému v rade I/ M. V. opatrovníka, a to K. H. P., bytom V., ktorá s ustanovením za opatrovníka písomne vyslovila súhlas...

Dňa 15. 10. 2010 podali sťažovatelia na Okresný súd v Žiline sťažnosť na prieťahy v konaní, nakoľko sa takmer jeden rok od návrhu súdneho exekútora na ustanovenie opatrovníka vo veci nekonalo.

Podpredseda Okresného súdu Žilina sa písomne vyjadril k sťažnosti listom zo dňa 27. 10. 2010, v ktorom uviedol, že podaná sťažnosť je len čiastočne dôvodná, nakoľko nadmerné zaťaženie exekučného oddelenia musí prioritne vybavovať konania, v ktorých hrozí závažný zásah do zabezpečovania základných potrieb. Zároveň však sťažovateľov uistil, že sudca, ktorý riadi exekučné oddelenia a rozhoduje o podaniach vyšších súdnych úradníkov začal vo veci urýchlene konať a vyzval súdneho exekútora na doplnenie svojho podania, nakoľko je potrebné vyriešiť a preukázať viacero podmienok stanovených zákonom, osobitne doplniť informáciu o osobe opatrovníka a jeho vzťahu k povinnému v rade I/. Súdny exekútor sa k výzve súdu vyjadril listom zo dňa 15. 11. 2010.

Dňa 29. 04. 2011 bola Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) doručená sťažnosť J. P. a B. P., obaja bytom Ž. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18Er 1559/09. Ústavný súd sťažnosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú. V odôvodnení uznesenia ústavného súdu č. II ÚS 275/2011-10 vydaného dňa 16. 06. 2011 ústavný súd konštatoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2

ústavy. Ústavný súd nad rámec uviedol, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe okresného súdu dochádzalo k prieťahom v konaní, sťažovateľom nič nebráni v tom, aby opätovne podali sťažnosť pre porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

Následne bol Okresný súd v Žiline opakovane písomne dotazovaný súdnym exekútorom Mgr. B. J., a to dňa 28. 09. 2011 a 23. 12. 2011, so žiadosťou o vydanie rozhodnutia o ustanovení opatrovníka.

Dňa 13. 01. 2012 doplnil súdny exekútor návrh na ustanovenie opatrovníka o súhlas syna povinného v rade 1./ – T. V. s ustanovením do funkcie opatrovníka. Zároveň požiadal konajúci súd o uvedenie dôvodu, čo mu bráni vydaniu rozhodnutia vo veci samej.

Posledný úkon konajúceho súdu bol zo dňa 24. 01. 2012, kedy dotazoval Register obyvateľstva SR a Mestský úrad Kysucké Nové Mesto o zaslanie informácii o osobe povinného v rade 1./.

Dňa 06. 02. 2012 zasial Mestský úrad Kysucké Nové Mesto konajúcemu súdu vyjadrenie, v ktorom vyjadril názor, že nesúhlasí s ustanovením za opatrovníka povinnému v rade 1./ Zároveň bolo do súdneho spisu založené podanie od Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, že osoba povinného v rade 2./ nie je umiestnená v žiadnom ústave na výkon väzby alebo výkon trestu na území SR.

Dňa 24. 04. 2012 podali sťažovatelia opätovne sťažnosť na postup súdu podľa ust. § 62 a nasl. zák. č. 757/2004 Z. z.. V predmetnej sťažnosti zároveň podotkli, že berú do úvahy, že od posledného úkonu súdu uplynuli „len“ tri mesiace, avšak celkovú dĺžku tohto konania, kedy bol ešte dňa 22. 10. 2009 podaný návrh na ustanovenie opatrovníka povinnému v rade 1./, aby mohlo po takmer 3 rokoch od začatia exekučného konania dôjsť k samotnému výkonu rozhodnutia, považujú s ohľadom na dôležitosť rozhodnutia za neprimerane dlhú.

Predseda Okresného súdu Žilina sa k sťažnosti vyjadril listom zo dňa 31. 05. 2012, doručeným právnomu zástupcovi sťažovateľov dňa 08. 06. 2012, v ktorom vyjadrení uvádza, že po prešetrení všetkých skutočností konštatuje, že sťažnosť je dôvodná. Zdržanie pri vybavovaní exekučných vecí odôvodnil podobne ako v predošlej odpovedi sťažovateľom, a to neúmernym zaťažením súdneho oddelenia. Zároveň konštatoval, že nezistil žiadne subjektívne prieťahy alebo iné dôvody pre vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti voči zamestnancom súdu v súvislosti s rozhodovaním o námietkach povinného.

Vzhľadom na to, že všetky okolnosti a zistenia, ako aj listinné dôkazy podstatné pre rozhodnutie veci sú obsiahnuté v spisovom materiáli konajúceho súdu už dlhšiu dobu, nie je sťažovateľom zrejmé, prečo súd vo veci doposiaľ nerozhodol a len konštatoval, že po predložení sťažnosti príslušnému vyššiemu súdnemu úradníkovi na vyjadrenie ten uviedol, že o ustanovení opatrovníka povinnému v rade 1/ bude rozhodnuté v termíne do 30. 06. 2012.

Sťažovatelia majú za to, že i keby konajúci súd splnil tento termín a do 30. 06. 2012 o ustanovení opatrovníka rozhodol, nekonaním príslušného súdu došlo k prietahom v konaní vedenom pod sp. zn. 18Er/1559/09.»

Na základe uvedeného sťažovateľa žiadajú vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy s tým, aby sa zároveň okresnému súdu prikázalo v označenej veci konať bez zbytočných prietahov. Sťažovatelia žiadajú priznať primerané zadosťučinenie každému v sume po 5 000 € a domáhajú sa náhrady trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľov prijal na ďalšie konanie uznesením č. k. I. ÚS 333/2012-11 z 27. júna 2012.

Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k prijatej sťažnosti.

Predseda okresného súdu na výzvu ústavného súdu reagoval podaním č. ISprS/541/2012 z 27. augusta 2012, v ktorom uviedol: „... je možné konštatovať, že síce ustanovenie opatrovníka povinnému M. V. trvalo relatívne dlho, bolo však podmienené vykonaním predchádzajúcich úkonov súdu. Bolo potrebné hodnoverne preukázať neznámy pobyt povinného, preto súd urobil rozsiahle šetrenia na preukázanie tejto skutočnosti, pričom posledná správa od dopytovaného úradu došla súdu dňa 21. 6. 2012, následne bolo o návrhu na ustanovenie opatrovníka povinnému v 1 / rade rozhodnuté uznesením č. k. 18Er 1559/209-48 zo dňa 28. 6. 2012. Sťažnosť sťažovateľov na prietahy v konaní vyhodnotil predseda Okresného súdu Žilina listom zo dňa 31. 5. 2012 ako dôvodnú, táto sa ukázala

ako účinný prostriedok nápravy a 28. 6. 2012 bol opatrovník ustanovený. Za zmienku stojí, že pôvodne exekútorom navrhovaný opatrovník bol jeho pracovníkom, nakoniec bol ustanovený ako opatrovník syn povinného.

Hoci by frekvencia úkonov súdu vo veci mohla byť častejšia, daný stav je objektívne spôsobený obrovským nárastom nápadu v exekučnej agende, na čo som reagoval zvýšením počtu vyšších súdnych úradníkov pridelených na vybavovanie agendy. Je mi známe, že Ústavný súd SR vo svojej judikatúre neakceptuje zaťaženosť súdu ako ospravedliteľný dôvod prieťahov v konaní, v danej veci však súd objektívne vykonal viacero úkonov smerujúcich k ustanoveniu opatrovníka a po podaní sťažnosti účastníkom táto predstavovala účinný spôsob nápravy stavu. Žiadam preto, aby sťažnosti sťažovateľov nebolo vyhovené.“

Sťažovatelia sa v liste doručenom ústavnému súdu 12. septembra 2012 prostredníctvom svojej advokátky vyjadrili k podaniu predsedu okresného súdu z 27. augusta 2012 takto: „Argumentácia porušovateľa je nedôvodná, nakoľko je povinnosťou súdu organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoby obrátili.

Okresný súd vo veci konal vždy až po urgencii sťažovateľov alebo súdneho exekútora. Niektoré úkony boli vykonané neúčelne, bez výpovednej hodnoty a relevantnosti. Lehotu troch rokov na hodnoverné preukázanie neznámeho pobytu povinného a ustanovenie opatrovníka považujú za neprimerane dlhú a to i s ohľadom na nárast počtu nápadov v exekučnej agende porušovateľa.“

Ústavný súd upustil so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o ustanovení opatrovníka nie je po právnej stránke zložitá a patrí ku štandardnej rozhodovacej agende všeobecných súdov. Čo sa týka skutkovej stránky veci a faktickej zložitosti, ani túto nemožno hodnotiť ako zložitú. Predseda okresného súdu uviedol, že vo veci bolo vykonané rozsiahle šetrenie pre účely preukázania neznáameho pobytu osoby, ktorej mal byť ustanovený opatrovník, čo viedlo v konečnom dôsledku k tomu, že konanie trvalo relatívne dlho. Zo spisu okresného súdu sp. zn. 18 Er 1559/2009 ústavný súd zistil, že okresný súd si 24. januára 2012 vyžiadal správy od Ústrednej evidencie väzňov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Mestského úradu Kysucké Nové Mesto, Registra obyvateľov Slovenskej republiky a Sociálnej poisťovne. Všetky požadované doklady boli doručené, resp. zabezpečené najneskôr 6. februára 2012. Následne až 12. júna 2012 okresný súd požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kysucké Nové Mesto, aby mu oznámil, či povinný, ktorému má byť ustanovený opatrovník, je vedený v zozname uchádzačov o zamestnanie. Na túto výzvu okresného súdu reagoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny obratom, keď požadované vyjadrenie doručil okresnému súdu už 19. júna 2012. Ústavný súd nezistil žiadny relevantný dôvod, prečo si okresný súd nevyžiadal aj vyjadrenie od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kysucké Nové Mesto už v januári 2012.

Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd nepotreboval na zabezpečenie potrebných podkladov viac ako dva týždne. S poukazom na lehotu, v ktorej bol okresný súd schopný zabezpečiť všetky potrebné podklady a ich množstvo, nemožno hodnotiť postup súdu pri zabezpečovaní potrebných podkladov ako „rozsiahle šetrenie“, ktoré by mohlo zásadným spôsobom zasiahnuť do dĺžky rozhodovania o ustanovení opatrovníka, tak ako to tvrdí predseda okresného súdu.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by s'ťažovatelia prispeli ku zbytočným priet'ahom v konaní.

Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu.

Ústavný súd zo spisu okresného súdu sp. zn. 18 Er 1559/2009 zistil, že v konaní okresného súdu sa pri rozhodovaní súdneho exekútora o ustanovenie opatrovníka v exekučnom konaní, kde s'ťažovatelia sú oprávnenými, vyskytli opakované obdobia krátkodobej, resp. dlhodobej nečinnosti.

Súdny exekútor doručil okresnému súdu 22. októbra 2009 návrh na ustanovenie opatrovníka povinnému v exekučnom konaní. Prvý úkon vo veci urobil okresný súd až 18. októbra 2010, teda rok po doručení návrhu, a to výzvou súdnemu exekútorovi, aby oznámil, v akom pomere k povinnému je osoba, ktorú navrhol ako opatrovníka. Ďalší úkon urobil okresný súd až 18. januára 2012 – požiadal príslušné orgány o zaslanie správ od príslušných orgánov, ktoré boli nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, teda viac ako 14 mesiacov od uskutočnenia posledného úkonu, a to bez toho, aby mu v tom bránila akákoľvek prekážka. Napriek tomu, že správy boli okresnému súdu zaslané najneskôr 6. februára 2012, okresný súd opätovne vo veci bezdôvodne nekonal až do 19. júna 2012,

teda viac ako 4 mesiace. O ustanovení opatrovníka rozhodol až 28. júna 2012, teda 2 roky a 8 mesiacov od doručenia návrhu súdneho exekútora, aj keď, ako to už bolo uvedené, na zabezpečenie potrebných podkladov nepotreboval viac ako 2 týždne.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1559/2009 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v argumentácii o obrovskom náraste nápadu v exekučnej agende ústavný súd neakceptoval. Námietka pretrvávajúceho vysokého nápadu vecí či námietka častých zmien zákonných sudcov, neprimeraného zaťaženia sudcov pri vybavovaní agendy, či dokonca technická nefunkčnosť súdu nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Tieto okolnosti ústavný súd nezohľadňuje v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť právo občana na súdne konanie bez zbytočných priet'ahov (obdobne napr. III. ÚS 140/07).

Tiež obrana okresného súdu o tom, že s'ťažnosť predsedovi súdu predstavovala účinný spôsob nápravy, je neakceptovateľná. S'ťažovatelia podali s'ťažnosť na priet'ahy v konaní už 15. októbra 2010, pričom už túto s'ťažnosť predseda okresného súdu vo svojej odpovedi z 27. októbra 2010 vyhodnotil ako čiastočne dôvodnú. K náprave viedla až druhá s'ťažnosť s'ťažovateľov na priet'ahy v konaní z 24. apríla 2012 adresovaná predsedovi okresného súdu.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3

ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Okresný súd vo veci rozhodol uznesením z 28. júna 2012, preto už nebolo potrebné, aby ústavný súd v súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde okresnému súdu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18 Er 1559/2009 konal bez zbytočných priet'ahov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia žiadali o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému z nich po 5 000 € z týchto dôvodov: *„Táto suma zohľadňuje dĺžku zbytočných priet'ahov v konaní, ako aj s nimi spojenú nemajetkovú ujmu, ktorá sťažovateľom vznikla. Tento nárok a rozsah požadovaného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje, v súlade s ustanovením § 50 ods. 3 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení tým, že v predmetnej veci z dôvodu nečinnosti súdu a súdom spôsobených priet'ahov v konaní nemôže dôjsť k úspešnému vykonaniu exekúcie. Nakoľko súd v danej veci nekoná od januára roku 2012, sťažovatelia majú za to, že nimi požadované finančné zadosťučinenie je primerané, prihliadnuc aj na stratu času a prostriedkov vynaložených v dlhoročnom súdnom konaní, ktoré mu predchádzalo.“*

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý

vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, pričom pri jeho určení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na okolnosti danej veci zakladajúce namietané porušenie základného práva (doterajšiu dĺžku súdneho konania, dobu preťahov okresného súdu v konaní) ústavný súd považoval za odôvodnené priznať každému zo sťažovateľov finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € eur, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť sťažovateľom v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania, ktoré vznikli v súvislosti s právnym zastupovaním sťažovateľov advokátom v konaní pred ústavným súdom. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom, čo predstavuje za jeden úkon právnej služby odmenu v sume 127,17 € a 7,63 € režijný paušál.

Podľa § 13 ods. 2 uvedenej vyhlášky sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb. V predmetnej veci teda odmena za dva úkony právnej služby vykonané pre dve osoby v roku 2012 zvýšená o daň z pridanej hodnoty predstavuje sumu 341,83 € ($50 \% z 127,17 + 7,63 = 71,215 \times 4 \times 1,2 = 341,83 \text{ €}$).

Trovy konania je okresný súd povinný uhradiť na účet advokátky sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012